

06.09.2024. Apaļo kokmateriālu kvalitātes standarta aktualizācijas darba grupa
Sanāksme Nr. 57
Lapkoku zāģbaļķi (izņemot bērzs)

Sanāksmes dalībnieki:

Uģis Ūzulnieks, Latvijas Kokapstrādes uzņēmēju un eksportētāju asociācija

Ivo Sloka, SIA "Ošukalns"

Uldis Puriņš, SIA "Kubikmetrs"

Armands Upītis, SIA "Kubikmetrs"

Rinalds Spirga, AS "Ingrid D"

Jānis Skulte, SIA "4 Plus"

Gints Vīksna, AS "Latvijas valsts meži"

Kaspars Inkens, AS "Latvijas valsts meži"

SIA "Rīgas meži"

Andris Insbergs, MPKS „Mežsaimnieks”

SIA "VMF LATVIA":

Gatis Juhņēvičs, Oskars Roga

SIA "Koksnes plūsmas datu centrs":

Mārtiņš Gaigals

SIA "Latvijas Kokmateriālu uzmērīšanas un uzskaites vadība":

Jānis Magaznieks, Santa Celma

Sanāksmes vieta:

Skaistkalnes iela 1, Rīga / MS Teams platforma

Darba kārtība:

1. Koksnes vainas un reducējamie lielumi apses un melnalkšņa zāģbaļķiem.

1. J. Magaznieks iepazīstina darba grupu ar līdz šim sagatavoto apses un melnalkšņa zāģbaļķu koksnes vainu robežvērtību un reducējamo lielumu tabulu.

Darba grupa diskutē par koksnes vainas *vesels/nokaltis zars* pieļaujamiem raksturlielumiem. Darba grupa vienojas, ka **nepieciešams kvalitātes prasībās pievienot *vesels/nokaltis zars* definīciju, aprakstīt vainas vērtēšanu, kā arī nepieciešama ilustrācija un shematiska vizualizācija plaknēm**, kā tās tiek vērtētas.

Darba grupa diskutē par koksnes vainas *trupējis zars* pieļaujamiem raksturlielumiem. J. Magaznieks informē, ka ir saņemts priekšlikums 3. šķirā vērtēt – pieļauj, ja kodola trupe līdz 1/5 no diametra un 4. šķirā pieļaut bez ierobežojuma. Diskusiju rezultātā, darba grupa vienojas **šīs vainas raksturlielumus atstāt esošā redakcijā**.

Darba grupa diskutē par koksnes vainu *serdes/žūšanas plaisa*. J. Magaznieks informē, ka kvalitātes prasībās ir pievienots attēls ar kokmateriālu, kuram ir plaisa, kas neiet caur serdi un darba grupa vienojas **attēlu nosaukt "Plaisa, kas neiet caur serdi līdz 1/4 no gala plaknes caurmēra"**, robežvērtību tabulā pieļaujamus raksturlielumus atstāt esošā redakcijā.

Darba grupa diskutē par koksnes vainu *sala plaisa* un vienojas **šīs vainas raksturlielumus atstāt esošā redakcijā.**

Darba grupa diskutē par koksnes vainu *gāšanas/sagarumošanas plaisa*. J. Magaznieks informē par saņemto priekšlikumu 1. un 2. šķirā pieļaut koksnes vainu līdz 1cm no sānu plaknes, 3. un 4. šķirā pieļaut ārpus darba cilindra. Darba grupa vienojas **tabulas redukcijas sadaļā koriģēt caurmēra redukciju no 4. šķiras uz 3. šķiru, pārējos raksturlielumus koriģēt, atbalstot izteikto priekšlikumu, kā arī nepieciešams vainas vērtēšanu papildināt ar attēliem un metodiku 1. un 2. šķiras vērtēšanai.**

Darba grupa diskutē par koksnes vainu *vienpusīgā līkumainība*. J. Magaznieks informē, ka ir saņemts priekšlikums veikt izmaiņas un 4. šķirā vērtēt D līdz 30cm līdz 4%, šādā veidā palielinot iespējas kokmateriālu piegādātājiem piegādāt lielāku apjomu no krājas kopšanas cirtēm. Diskusiju rezultātā darba grupa vienojas **koksnes vainas raksturlielumus atstāt esošā redakcijā.**

Darba grupa diskutē par koksnes vainu *daudzpusīgā līkumainība*. Darba grupa vienojas **koksnes vainas raksturlielumus atstāt esošā redakcijā.**

Darba grupa diskutē par koksnes vainu *dubultgalotne*. Darba grupa vienojas **koksnes vainas raksturlielumus atstāt esošā redakcijā.**

Darba grupa diskutē par koksnes vainu *kodola iekrāsojums*. Darba grupa vienojas **koksnes vainas raksturlielumus atstāt esošā redakcijā.**

Darba grupa diskutē par koksnes vainu *kodola trupe apsei*. Darba grupa vienojas **koksnes vainas raksturlielumus atstāt esošā redakcijā.**

Darba grupa diskutē par koksnes vainu *kodola trupe melnalksnim*. Darba grupa vienojas **koksnes vainas raksturlielumus atstāt esošā redakcijā, kā arī nepieciešams papildināt koksnes vainas vērtēšanu ar aprakstu un attēliem cietās trupes birstošās stadijas vērtēšanai.**

Darba grupa diskutē par koksnes vainu *aplievas trupe*. J. Magaznieks informē, ka saņemts priekšlikums 10% vienādot ar pārējām dokumentā pielietotajām mērvienībām. Darba grupa vienojas **koksnes vainu nepieļaut 1., 2., 3. šķirā un 4. šķirā pieļaut līdz 10% no gala plaknes laukuma.**

Darba grupa diskutē par koksnes vainu *aplievas iekrāsojums*. Darba grupa vienojas **koksnes vainu nepieļaut 1., 2. un 3. un pieļaut 4. šķirā.**

Darba grupa diskutē par koksnes vainu *kukaiņu kāpuru bojājumi* un vienojas **koksnes vainu nosaukt *kukaiņu kāpuru bojājumi gala plāknē*, koksnes vainas raksturlielumus atstāt esošā redakcijā, pie koksnes vainas vērtēšanas esošo attēlu aizstāt ar citu.**

Darba grupa diskutē par koksnes vainu *mehāniskie bojājumi*. J. Magaznieks informē, ka ir saņemts priekšlikums koksnes vainas maksimāli pieļaujamus raksturlielumus atstāt iepriekš saskaņotajā versijā, t.i. pieļaut ārpus kokmateriāla darba cilindra visās šķirās. Diskusiju rezultātā darba grupa vienojas **1. un 2. šķirai mehāniskos bojājumus pieļaut līdz 1 cm dziļumā no sānu plaknes, 3. un 4. šķirai pieļaut ārpus kokmateriāla darba cilindra, pievienot piezīmi zem koksnes vainas "Pirmajam nogrieznim tiek pieļauti līdz 5cm līdz divām plāknēm", kā arī vainas redukcijas sadaļā koriģēt caurmēra redukciju no 4. šķiras uz 3. šķiru.**

Darba grupa diskutē par koksnes vainu *metāla ieslēgumi*. Darba grupa vienojas **koksnes vainas raksturlielumus atstāt esošā redakcijā.**

J. Magaznieks informē, ka ir saņemts priekšlikums kvalitātes prasībās iekļaut koksnes vainu *saussāns* un to nepieļaut 1. šķirā, 2., 3. un 4. šķirā nepieļaut, bet ar

piezīmi, ka pieļauj tievgaļa caurmēram virs 30 cm. Darba grupa vienojas **kvalitātes prasībās iekļaut koksnes vainu *saussāns*, to nepieļaut 1. šķirā, 2. un 3. šķirā nepieļaut, bet ar piezīmi, ka pieļauj tievgaļa caurmēram virs 30 cm, 4. šķirā pieļaut, kā arī kvalitātes prasībās nepieciešams pievienot definīciju un aprakstīt koksnes vainas vērtēšanu.**

Darba grupas rezultāts - Koksnes vainu maksimālās robežvērtības un reducējamie lielumi apses un melnalkšņa zāģbaļķiem, apkopots 1. tabulā.

Protokolu sagatavoja:
Santa Celma

Vainas definīcija	Vainas nosaukums	Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas				Vainas vērtēšana	Redukcija	
		1. šķira	2. šķira	3. šķira	4. šķira			
	Vesels/nokaltis zars	Pieļauj vienu zaru uz nogriezni.	Pieļauj zarus divās no četrām plaknēm, zara diametrs līdz 10 cm.	Pieļauj zarus trīs no četrām plaknēm, zara diametrs līdz 10 cm.	Pieļauj.		Nav	
	Trupējis zars	Nepieļauj.		Pieļauj trupējušus zaru, ja nav kodola trapes.	Pieļauj trupējušus zarus, ja kodola trupe līdz 1/5 no gala plaknes caurmēra.		Nav	
	Serdes/žūšanas plaisa	Pieļauj, ja nepāršķel sānu virsmu.		Pieļauj.			G	
	Sala plaisa	Nepieļauj.	Nepieļauj. Pieļauj tievgaļa caurmēram virs 30 cm.				Nav	
	Gāšanas/sagarumošanas plaisa	Pieļauj līdz 1cm dziļumā no sānu plaknes.		Pieļauj ārpus darba cilindra.			G, C (3. šķira)	
	Vienpusīgā likumainība	D līdz 30 cm līdz 3,0 %. Nevērtē tievgaļa caurmēram virs 30 cm.						G
	Daudzpusīgā likumainība	D līdz 30 cm līdz 2 %. Nevērtē tievgaļa caurmēram virs 30 cm.						Nav
	Dubultgalotne	Nepieļauj.						G
	Saussāns	Nepieļauj.	Nepieļauj. Pieļauj tievgaļa caurmēram virs 30 cm.		Pieļauj.		Nav	
	Kodola iekrāsojums	Pieļauj līdz 1/10 no gala plaknes caurmēra.	Pieļauj līdz 1/3 no gala plaknes caurmēra.	Pieļauj līdz 1/2 no gala plaknes caurmēra.	Pieļauj.		Nav	
	Kodola trupe apsei	Nepieļauj.	Līdz 1/4 no gala plaknes caurmēra.				Nav	
	Kodola trupe melnalksnim	Pieļauj līdz 1/10 no gala plaknes caurmēra.	Līdz 1/4 no gala plaknes caurmēra.				Nav	
	Aplievas trupe	Nepieļauj.			Līdz 10% no gala plaknes laukuma.			Nav
	Aplievas iekrāsojums	Nepieļauj.			Pieļauj.			Nav

Vainas definīcija	Vainas nosaukums	Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas				Vainas vērtēšana	Redukcija
		1. šķira	2. šķira	3. šķira	4. šķira		
	Kukaiņu kāpuru bojājumi gala plaknē	Nepieļauj.	Pieļauj.				Nav
	Mehāniskie bojājumi Pirmajam nogrieznim tiek pieļauti līdz 5cm līdz divām plaknēm.	Pieļauj līdz 1cm dziļumā no sānu plaknes.		Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra.			G, C (3.šķira)
	Metāla ieslēgumi	Nepieļauj.					Nav
Apzīmējumi: Nav – redukciju neveic; G – garuma redukcija; C – caurmēra redukcija; D – caurmērs.							